

OBRAZLOŽENJE

Prijedloga odluke o nadoknadi troškova nastalih zbog prilagodbe novom modelu sakupljanja komunalnog otpada

I. PRAVNI TEMELJ

Predložena Odluka o nadoknadi troškova nastalih zbog prilagodbe novom modelu sakupljanja komunalnog otpada (u daljnjem tekstu: Prijedlog odluke) donosi se na temelju članka 41. točke 2. Statuta Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 23/16, 2/18, 23/18, 3/20, 3/21, 11/21 - pročišćeni tekst i 16/22) kojim je propisano da Gradska skupština Grada Zagreba donosi odluke i druge opće akta kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Grada Zagreba.

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ODLUKOM I SVRHA KOJA SE ŽELI POSTIĆI

Gradska skupština Grada Zagreba je na temelju članka 66. stavka 1. i članka 68. stavka 2. Zakona o gospodarenju otpadom (Narodne novine 84/21) donijela Odluku o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Grada Zagreba (dalje u tekstu: Odluka). Navedenom Odlukom je pored ostaloga propisano da se spremnici kod korisnika usluge moraju nalaziti na lokaciji obračunskog mjesta korisnika usluge u za to predviđenim zaključanim smetlarnicama i podrumima, haustorima, ograđenim dvorištima, tipiziranim boksovima, smješteni unutar katastarske čestice nekretnine ili smješteni na bilo koji drugi odgovarajući način kojim se onemogućuje pristup spremnicima od strane trećih osoba. Navedeno je propisano da bi se osiguralo da treće osobe nemaju pristup spremnicima i njihovu sadržaju, kao i da se s javnih površina ukloni veliki broj spremnika, obzirom su isti otežavali prohodnost te su naruživali izgled samog grada.

Imajući u vidu specifičnosti Grada Zagreba kako najvećeg grada u Republici Hrvatskog u kojem većina stanovništva živi u višestambenim zgradama, od koje mnoge nemaju predviđeno mjesto za smještaj spremnika, Odlukom je također propisana procedura za slučaj kada spremnike nije moguće smjestiti ni unutar katastarske čestice nekretnine.

Po navedenoj proceduri predstavnik suvlasnika ili druga osoba koju su korisnici usluge sporazumom ovlastili bili su dužni podnijeti pisani zahtjev davatelju usluge za davanje mišljenja o potrebi smještaja spremnika na javnu površinu, a povodom kojeg zahtjeva je davatelj usluge po svojim djelatnicima zajedno s korisnikom usluge, odnosno predstavnikom suvlasnika ili osobom koju su korisnici usluge koji zajednički koriste spremnik ovlastili, pregledavao lokacije obračunskog mjesta radi utvrđivanja mogućnosti smještaja dodijeljenih spremnika korisniku usluge unutar katastarske čestice nekretnine korisnika usluge. Tek ukoliko se prilikom pregleda utvrdilo da ne postoji mogućnost smještaja dodijeljenih spremnika unutar katastarske čestice nekretnine korisnika usluge, davatelj usluge je u suradnji s gradskim upravnim tijelom nadležnim za korištenje javnih površina i s vijećima gradskih četvrti, odnosno mjesnim odborima, izdavao mišljenje korisniku usluge o potrebi smještaja spremnika na javnu površinu koja se nalazi na najmanjoj udaljenosti od obračunskog mjesta korisnika usluge.

Sukladno navedenoj proceduri nakon zaprimanja zahtjeva za smještaj dodijeljenih spremnika na javnu površinu, izdavana su mišljenja o potrebi smještaja spremnika na javnu površinu jer je prilikom pregleda ustanovljeno da ne postoji mogućnost smještaja dodijeljenih spremnika ni unutar katastarske čestice nekretnine korisnika usluge.

Imajući u vidu broj izdanih mišljenja o potrebi smještaja spremnika na javnu površinu, odnosno činjenicu da bi se i nadalje znatan broj spremnika nalazio na javnoj površini bez nadzora zaključeno je kako je potrebno takve spremnike smjestiti unutar građevina gotove konstrukcije (tzv. boksove) primarno s ciljem kako bi pristup tim spremnicima i njihovom sadržaju imali isključivo oni korisnici usluge koji koriste te spremnike. Iz tog razloga je najprije Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o komunalnom redu (Službeni glasnik Grada Zagreba broj 16/22), a po tome i „novom“ Odlukom o komunalnom redu (Službeni glasnik Grada Zagreba broj 15/23) propisano da se izuzev užeg središta grada, na površinama javne namjene po prethodno pribavljenom mišljenju o potrebi smještaja spremnika na javnu površinu izdanom sukladno posebnoj odluci koja propisuje način pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Grada Zagreba, komunalni otpad odlaže se u spremnike za komunalni otpad koji su smješteni u građevine gotove konstrukcije, a koji se grade prema posebnim propisima o gradnji jednostavnih građevina te je propisano da ih o svom trošku gradi korisnik javne usluge sakupljanja komunalnog otpada, odnosno vlasnik zgrade te da ih mora održavati u funkcionalnom i ispravnom stanju. Također, Odlukom o komunalnom redu je propisana procedura za izdavanje rješenja za gradnju građevine gotove konstrukcije uključujući obvezu da se zahtjevu za izdavanje rješenje obavezno prilaže i tipski projekt za koji je doneseno rješenje

na temelju posebnih propisa o gradnji, pri čemu je na internet stranicama Grada Zagreba javno objavljeno nekoliko varijanti tipskih projekata (ovisno o broju i veličini spremnika koji bi u njima bili smješteni) za koje je ishodeno rješenje ministarstva nadležnog za graditeljstvo, a sve s ciljem kako bi korisnici usluga mogli izgraditi građevine gotove konstrukcije koje bi bile unificirane za cijelo područje Grada Zagreba.

Ovim Prijedlogom odluke želi se omogućiti nadoknada troškova prilagodbe sakupljanja komunalnog otpada propisanog Odlukom, odnosno da se spremnici za prikupljanje komunalnog otpada stave pod nadzor isključivo onim korisnicima usluge koji te spremnike koriste te da bi se potaknulo vlasnike višestambenih zgrada za koje je izdano mišljenje o potrebi smještaja spremnika na površinu javne namjene, da grade tipske boksove za smještaj spremnika kako bi na taj način onemogućili pristup spremnicima i njihovu sadržaju od strane trećih osoba. Prijedlogom odluke se predlaže nadoknada troškova izgradnje tipskih boksova na površinama javne namjene koje su imali suvlasnici višestambenih zgrada počev od dana stupanja na snagu Odluke (8. ožujka 2022.). Naime, prema ovom prijedlogu odluke nadoknađivali bi se troškovi izgradnje tipskih boksova na površinama javne namjene koji su već izgrađeni kao i troškovi izgradnje takvih boksova koji će biti izgrađeni, a najviše do iznosa propisanog u Prijedlogu odluke.

Osim navedenoga, izvidima na terenu utvrđeni su i drugi slučajevi prilagodbe modelu sakupljanja komunalnog otpada propisanog Odlukom, odnosno stavljanja spremnika za sakupljanje komunalnog otpada pod isključivi nadzor onih korisnika usluga koji koriste te spremnike. Tako su utvrđeni slučajevi gdje su suvlasnici višestambenih zgrada gradili kako tipske boksove, tako i boksove izgrađene mimo tipskih projekata objavljenih na internetskim stranicama Grada Zagreba (tzv. netipski boks), a koji su izgrađeni unutar katastarske čestice nekretnine višestambene zgrade, dok su neki od suvlasnika višestambenih zgrada zatvarali već postojeće boksove koji su bili izgrađeni prije stupanja na snagu Odluke, odnosno slučajevi gdje su suvlasnici višestambenih zgrada prilagođavali vrata smetlarnika za šifarnik, te ugrađivali master cilindar/ključ ili elektronski šifarnik na boks ili na smetlarnik, a sve s ciljem da time onemoguće pristup trećim osobama spremnicima za prikupljanje otpada, kako to propisuje Odluka.

Stoga se Prijedlogom odluke i za navedene slučajeve predlaže nadoknada troškova do propisanih iznosa, koje su radi prilagodbe novom modelu sakupljanja komunalnog otpada propisanog Odlukom, imali suvlasnici višestambene zgrade počev od dana stupanja na snagu Odluke. Ujedno se Prijedlogom odluke potiču i suvlasnici višestambenih zgrada koji još nisu poduzeli mjere prilagodbe novom modelu sakupljanja komunalnog otpada propisanog Odlukom, da iste poduzmu i nakon stupanja na snagu Prijedloga odluke, najkasnije do roka (31.12.2024.) propisanog ovim prijedlogom odluke za podnošenje zahtjeva za nadoknadom troškova, a sve s ciljem da i ti suvlasnici višestambenih zgrada onemoguće pristup svojim spremnicima od strane trećih osoba. Iznimka je slučaj za netipski boks izgrađen unutar katastarske čestice nekretnine nakon stupanja na snagu ove odluke za čiju izgradnju će se nadoknađivati troškovi uz uvjet ukoliko je boks u RAL ton karti 7016, čime se potiče suvlasnike višestambenih zgrada da grade unificirane boksove barem što se tiče boje.

U skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22) o Nacrtu prijedloga odluke provodilo se savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u razdoblju od 20. listopada do 18. studenoga 2023. Tijekom vremena u kojem se provodilo savjetovanje nije zaprimljena niti jedna primjedba, odnosno prijedlog, već je nakon roka zaprimljena jedna primjedba koja je ipak unesena u izvješće o provedenom savjetovanju te je na istu dan odgovor, odnosno pojašnjenje.

III. SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ODLUKE

Za provedbu Prijedloga odluke planirana su sredstva u Prijedlogu proračuna Grada Zagreba za 2024. i projekcijama za 2025. i 2026. godinu.

IV. OBRAZLOŽENJE ODREĐABA PRIJEDLOGA ODLUKE

Člankom 1. Prijedloga odluke propisuje se da se predloženom odlukom propisuju uvjeti i način nadoknade troškova suvlasnicima višestambenih zgrada nastalih zbog prilagodbe novom modelu sakupljanja komunalnog otpada propisanog Odlukom.

Člankom 2. Prijedloga odluke definira se značenje pojedinih pojmova u smislu predložene odluke.

Člankom 3. Prijedloga odluke propisuje se da pravo na nadoknadu troškova imaju suvlasnici višestambenih zgrada na području Grada Zagreba koji su nakon 8. ožujka 2022. imali troškove za izgradnju boksa, zatvaranja postojećeg boksa ili prilagodbe vrata smetlarnika za šifarnik, te za ugradnju master cilindra/ključa ili elektronskog šifarnika na boks ili na smetlarnik.

Člankom 4. Prijedloga odluke propisuje se da će se nadoknada troškova za tipski boks izgrađen na površini javne namjene odobravati do iznosa troška prema dostavljenim računima, a najviše do iznosa propisanog odlukom zavisno od toga prema kojem je tipskom projektu boks izgrađen, zatim se propisuje da će nadoknađivati i troškovi za izgradnju tipskog boksa unutar katastarske čestice nekretnine suvlasnika višestambene zgrade najviše do iznosa od 75 % od iznosa koji je propisan za izgradnju tipskog boksa na javnoj površini, te da će se odobravati nadoknada troškova i za izgradnju netipskog boksa izgrađenog unutar katastarske čestice nekretnine suvlasnika višestambene zgrade koji je izgrađen do stupanja na snagu predložene odluke, do iznosa troška prema dostavljenim računima, a najviše do iznosa 50 % od iznosa koji je propisan za izgradnju tipskog boksa na javnoj površini, te se također propisuje da će se odobravati nadoknada troškova izgradnje netipskog boksa koji je izgrađen unutar katastarske čestice nekretnine suvlasnika višestambene zgrade nakon stupanja na snagu predložene odluke uz uvjet da je boks u boji RAL ton karti 7016, te se propisuje i nadoknada troškova za zatvaranje postojećeg boksa ili smetlarnika do iznosa troška prema dostavljenim računima, a najviše do 300 EUR/m² površine vrata, te nadoknada troškova za master cilindar i master ključ, te za prilagodbu vrata za šifarnik i za ugradnju šifarnika.

Člankom 5. Prijedloga odluke propisuje se da će Grad Zagreb na web stranici objaviti poziv za podnošenje zahtjeva za nadoknadu troškova, zatim rok za podnošenje zahtjeva koji je 31.12.2024., te da se zahtjev podnosi Gradskom uredu za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje.

Člankom 6. Prijedloga odluke propisuje se da zahtjev za nadoknadom troškova mogu podnijeti predstavnik suvlasnika ili upravitelj zgrade uz uvjet da je upravitelj zgrade registriran za obavljanje poslova upravljanja stambenim zgradama.

Člankom 7. Prijedloga odluke propisuje se obveza dostavljanja dokaza o tome koliko je koja zgrada/ulaz podmirili troškova čija se nadoknada traži u situaciji kada je više zgrada odnosno ulaza koje imaju zasebne račune pričuve zajednički podmirili troškove radi prilagodbe novom modelu sakupljanja komunalnog otpada.

Člankom 8. Prijedloga odluke propisuje se što zahtjev za nadoknadom troškova obavezno mora sadržavati.

Člankom 9. Prijedloga odluke propisuje se postupak radi utvrđivanja potpunosti zahtjeva, mogućnost dopune nepotpunog zahtjeva u roku od 8 dana od poziva na dopunu, te kontrola nadležnog tijela na licu mjesta radi utvrđivanja činjeničnog stanja s podacima iskazanim u zahtjevu, nakon što se utvrdi da je zahtjev potpun, te dostava dokumentacije Povjerenstvu koje razmatra zahtjev.

Člankom 10. Prijedloga odluke propisuje se osnivanje i imenovanje Povjerenstva od strane gradonačelnika, koje razmatra podnesene i potpune zahtjeve i utvrđuje prijedloge popisa višestambenih zgrada kojima će se nadoknaditi troškovi nastali zbog prilagodbe novom modelu sakupljanja komunalnog otpada, a temeljem čijeg prijedloga popisa Gradonačelnik utvrđuje popise višestambenih zgrada kojima će se nadoknaditi troškovi i koji se popisi objavljuju na web stranicama Grada Zagreba i na koje se može podnijeti prigovor gradonačelniku u roku od 8 dana od objave popisa.

Člankom 11. Prijedloga odluke propisuje se da će podnositelju zahtjeva kojemu je odobrena nadoknada troškova sredstava biti uplaćena na račun zajedničke pričuve suvlasnika višestambene zgrade najkasnije u roku od 60 dana od dana utvrđivanja popisa.

Člankom 12. Prijedloga odluke propisuje se dan stupanja na snagu predložene odluke, sukladno članku 119. stavka 2. Poslovnika Gradske skupštine Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 15/23) kojim je propisano da odluke i drugi opći akti stupaju na snagu najranije osmoga dana od dana objave.